

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisvrgensis

Continens Primordia Christianæ Religionis Per Boiarium Et Loca quædam
vicina; Catalogum videlicet & ordinariam successionem Archiepiscoporum
Salisburgensium, & Coëpiscoporum, Frisingensium, Ratisponensium,
Patauiensium, ac Brixinensium

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Copia Apostolici Diplomatis, super reliquijs B. Dionysij martyris
Ratisbonae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13553

tur locum quendam qui Steinina chiricha nominatur, quem per multa annorum curricula desertum ipse de Bauaria missis colonis incolit fecit. Qui ut cutores ibi ab infestatione Vtigrorum manere possent, petijt nostram serenitatem, locum quendam inter maiorem & minorē Erlaffam situm, vbi ipsi conueniunt castellum ad construendum, qui vocatur Zuisila. Cuius deprecationē propter diuinum amorem & rōuerentiam sanctorum prædictorum libenter annuimus, & ipsum locum perpetuo possidendum eidem concessimus Ecclesiæ, ab eo loco videlicet, vbi prænominati fluuioli confluent, vsq; in Ibisæ vbi ipsum flumen huic confluui Erlaffarum proximum est, & sursum versus per litus Ibisæ vsq; in riuum qui dicitur Zucha, & per hunc vsq; in montem qui dicitur Sclauanice rūznic. Ab orientali autem parte litus maioris Erlaffæ vsq; in montana propter munitionem locorum huic donationi terminū statuimus. Et quidquid nostri iuris est ad donandum infra hos terminos ad sanctum Petrum sanctumque Emeramum perpetuo iure contradimus. Et si minus quam VI. regales mansi arabilis terræ nostri iuris infra terminos præscriptos inueniatur, vbi proxime iuxta prædictum castelli locum habeamus ex vtraq; ripa Erlaffæ suppleatur. Has itaq; res & quidquid in posterum siluarum extirpatione omniq; alia cultura amplificetur, absq; ullius personæ obstaculo, cultis & incultis, quaesitis & inquisitis, ædificijs, pratis, pascuis, siluis, aquis, aquarumq; decursibus, riuis cum riuationis, molendinis, piscationibus, vijs & in ijs omnibus ad iam dictum terminum iuste legitime que appartenentis ad ipsius Ecclesiæ utilitatem firmiter tradidimus. Ita videlicet ut supra memorata sedis rectores ob Ecclesiæ commoditatem liberam habeant potestatem faciendi quidquid elegerint. Et ut nostra largitionis auctoritas firma perseueret, annuli nostri impressione sigillari iussimus.

Hildeboldus Episcopus & Cancellarius ad vicem Willigisi archicapellani notaui.

Signum Domini Ottonis magni & inuictissimi Imperatoris Augusti.

Data II. Idus Oct. Anno Dominicæ incarnationis DCCCCLXXIX. In dictione VI, anno vero secundi Ottonis XV. Imperij autem IX. actum Ratisponæ in Dei nomine feliciter Amen.

Copia Apostolici Diplomatis, super reliquijs B. Dionysij martyris Ratisbone.

In saluatbris nostri Iesu Christi nomine, Amen. Leo Episcopus seruus seruorum Dei, Karissimo filio inclito regi Francorum, ac venerabilibus fratribus Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis in Christo filijs, Abbatibus, Prioribus, Præpositis, & Decanis. Vniuersisq; tam subditis quam prælati eiusdem regni, salutem & apostolicam benedictionem. Deus omnipotens, qui non immerito per prophetam in sanctis suis esse mirabilis prædicatur, mira quadam inscrutabilis consilij profunditate disponit, quæ dum considerare non sufficit mens humana, ipsa suimet infirmitate deficiens, in quandam sui excessum rapi cogitur & stuporem, quod ipsi nos nuper experti, & vobis in Christo carissimis, & vniuersitati fidelium promulgare compellimur, ut & Dei opera pariter ammirerur. Nam cum per instantiam Serenissimi Imperatoris Henrici ad partes Germaniae visitadas, ac præcipue ad urbē quæ dicitur Ratispona vel Regensburg euocati essemus, ad venerabile corpus B. Wolfgangi eiusdem urbis Episcopi transferendū, hoc ea, qua decuit reuerentia & deuotioē peracto, tui Francorū Rex in Christo fili Karissime, nos legati, tua tñorumque omnium vice sollicitè rogauerunt, quatenus litem, quæ inter vos, & urbem prædictam supra sacrosanctis ossibus Beatissimi Dionysij Ariopagita fuerat diutissimè ventilata, veritate discussa dirimē.

dirimere curaremus. Vobis quidem eadem apud vos esse dicentibus: Ciuiis ac incolis vrbis præfatae astuentibus è conuerso ea per inuictissimum Arnulphum quoddam Imperatorem ad Ecclesiam sancti martyris Emmerami esse translatam; ibi denique deinceps contineri. Quæ quidem Ecclesia inibi sita est, atque ab omni aliorum subiectione ac iurisdictione libera ac exempta, ad ius atque proprietatem Beati Petri, apostolicæque sedis immediate pertinere dinoſcitur, oblatione videlicet Excellentissimi Romanorum Imperatoris Caroli magni, ac posteriorum ipsius, qui eidem hactenus successerunt seu in Imperio, seu in regno. Idipsum nihilominus venerabilis Abbas Reginardus, ac fratres eiusdem Ecclesiae cum vniuersitate Ratisponen. instantissime petuerunt fieri. Nos ergo vtriusque partis precibus inclinati, nec volentes vterius corda fidelium dubij huius ambiguo caligare, in fratribus nostrorum, ac plurimorum Episcoporum ac Prælatorum præsentia & conspectu, scripta Arnulphi Augusti, ordinemque rei diligentissime perlegentes, nec eo contenti Capsas, Thecas & scrinia in quibus sacræ reliquiæ conditæ dicebantur, ac titulos & epigrammata eorundem oculotenuis solerti examinatione discutiendo, nihilque omitendo quod ad indagationem certitudinis pertinet, tam imperialibus quam papalibus antecessorum nostrorum literis sufficienter instructi, picturis quoque parietum multiplicibus, & sculpturis vetustissimis exprimentibus indicia veritatis, & notas indubitata fide comperimus, dicti Doctoris & martyris ossa venerabilia, excepta particula vnicâ, simul & minima manus dextræ, apud memoratum Beati Emmerami martyris cœnوبium integraliter contineri. Etenim ne testimonia hominum, quæ iam diximus non sufficerent, diuina quoque non defuere prodiga & portenta, quæ dubium omne penitus abegerunt, quæ nos quoque conscribi iussimus diligenter, vobisque transmitti per vestros nuncios ac legatos, nec non apud Ecclesiam prædictam perpetuo conferuari, vt & ad posteros gestæ rei notitia deducatur, & vterius litigandi materia penitus conquescat. Insuper districtè etiam præcipimus statuentes, ut translationis ipsius veneranda solemnia tam à fratribus eiusdem Ecclesiae, quam ab vniuersis vrbis iam dictæ annis singulis cum omniiocunditate & gaudio celebretur, totaque tripudiet regio Germanorum tanti patris atque patroni aduentui non ingrata. Vos autem in Domino dilectissimi filij, rex Francorum tuique fideles, quamvis inuidendi theutonia gaudio videamini iustum quidem habere materiam, ita ut merito putatis de Allemannorum vobis lætitia sit dolendum, considerantestamen & Dei omnipotentis, & inuicti martyris sui, quem ablatum plangitis, consolationis tandem admittite placamentum, pensantes attentius, quod nec vobis totus ablatus est, quippe qui charissimos prædicationis suæ & passionis confortes Rusticum & Eleutherium in dilectionis adhuc & tutelæ pignus dereliquit. Nec dolete si Germanos iam visitare dignatus est vel defunctus, qui vobis adhuc viuus prædicauit, & apud vos bonum certamen certauit cursum consummando, fidem seruando triumphum peregit victoriosissimæ passionis apostolatus sui, super vos signa tam in vita perficiens quam in morte. Curigitur Alemanniam ipsius osla fouere non permittatis in solarium & tutelam, quem vobis Athenæ, ut Christo voslucriferaret, viuum recipere, audire, & transmittere permiserunt? Accedet nihilominus consolationis & alia ratio & auctoritas, scilicet & excellentia subtrahitorum. Pretiosum quidem thesaurum vos perdidisse fatemur, sed ablatoris attendite dignitatem, simulque patris & apostoli vestri gloriae congaudete, qui cum vos meritorum & doctrinæ suæ gaza ditauit, & reliquiarum suarum saltem ac ossium pretiositate locupletaret Theutonicas etiam apothecas, tam deuotum furem sui corporis habuit,

quam

quam insignem auro vtique & topazio meliorem, qui sui valore ad ossa sua sanctissima subtrahenda Cæsareum etiam verticem inclinat, nec maiestas imperialis, nec regia celsitudo pij furis hic notam aut nomen erubuit in Arnulpho, dummodo beati corporis opibus vel doli vel furti atque sacrilegij modo satiari atque ditescere mereretur; & qui fures atque sacrilegos solitus erat condemnare, dummodo macharij Dionysij pretioso corpore frueretur, fur ipse hic fieri, & sacrilegus non contempserit. Cuius insuper fides atque deuotio dubium etiam omne per hoc penitus amputauit, quod non in ipsa Roma, non in quacunque metropoli, non in vrbe qualibet regni velarce sibi studebat eligere sepulturam: sed suum vbi se Dionysium condidisse & seiuit & latetabatur, suo se sperans patrocinio defendendum, & resuscitandum in die nouissimo cum beatis. Igitur dilectionem vestram monemus attentius, & hortamur in Domino, districte quoque præcipientes, quatenus beatis Rustico & Eleutherio piè contenti, non fallentes vosmetipos & alios, beatissimi Dionysij ossa in vrbe Rataponia apud Ecclesiam S. Emmerami martyris & noscatis & fateamini coruscare. Datum & actum Ratisponæ, Anno Domini Millefimo Quinquagesimo secundo, Non. Octobr.

Referit D. Laurentius Hochvvardt in suo Catalogo Episcoporum Ratisponensium historiam, auditu, ut ipse ait, quam imitatu iucundiorum, quam hic repetere volui.

lib. 2.
cap. 192

Anno Domini ML XIV. Sigifridus Mogontiacensis archiepiscopus, Vielhelmus Traiecten. Guntharius Babenbergen. Otho Ratisponen. episcopi, Alemannus à sacris Augustæ, Fridericus Damasiæ, Ekardus Schirorum, Ortulfus *Ament. lib.* Hochvvardorū Comites, atq; alij quam plurimi tum Episcopi tum nobiles Galiliarum colemina autumnali tempore hærosolymam orandi voto petunt. Cum autem eorum numerus usq; ad septem millia fuisset auctus, dum anno domini 1065. suarum opum magnitudinem gentibus per quas erant ituri iactantius ostentarent, extrellum sibi malum, nisi domini pietas illos paululum restituisset, accersuerant Nam Barbaros, qui vicatim ad tam celebres peregrinatores conspicendos, vndiq; concurrebant, peregrinus cultus in admirationem apparatus autem ingens ad spoliorū dulcedinem illiciebat, peragrata itaq; Lycria, cum Saracenorum fines iam intrascent, nec iam multum ab oppido, cui Ramulo nomen est, abessent, proximo perasceue ante pascha circiter horam diei terciā ab Arabitis predatoriis incursatissunt. Primi qui salutem armis tutari conabantur cæsi sunt, & omnibus rebus expoliati, nudi relicti sunt in campo, inter quos Wilhelmus Traiecten. episcopus brachio plagiis debilitato, nudus & semiuiuus iacuit, reliqui qui lentiores erant ad pugnam lapidibus ei aculatis, quod genas telorum locus ipse tum ministravit, non periculum, sed mortem imminentem differebant, pedemq; pedentim retrahentes in castellum, quod post se viderant in ipso itinere medio criter distare, peruenierunt. Capharnaum hoc è vocabuli similitudine coniiciebant esse. Illuc ingressi atrium quoddam, materia humili, & ex vetustate fragili septum occupant. In cuius medio domus erat cænae culum habens satis editum, & ad repugnandum quasi ex industria preparatum. Huius superiora Moguntinus & Babenbergen. episcopi, cum suis clericis, Inferiora Otho cum ceteris episcopis sibi vendicabant. Laici omnes ad vim hostilem arcendam, & putrem materiam defendendam distinatim impigre, & primâ quidem certaminis procellam, lapidum iactibus propulsauere. Sed cum Arabes magnum telorū imbrem in eos coniecerint, & ipsi plerumq; impressione in eos facta, clipeos & gladios eorum manibus excussissent, non solum iam materiam tueri, sed etiam portis interdum erumpere & pugna cominus audacter lacestere. Quorum impetu dum Arabes nullo iam loco, nulla acie sustinere possent,